

НОВІ РЕЗУЛЬТАТИ СПІВПРАЦІ З ГОЛЛАНДСЬКИМ МЕЦЕНАТОМ КРІСТІАНОМ ДОЛСОМ

Хочемо поділитися з вами одним цікавим відео про праліс, проте воно цікаве не тільки своїм основним змістом, але й передісторією. Відео створене нашим знайомим голландцем. Якщо пам'ятаєте, то у 2020 році ми розповідали вам про благодійника з Нідерландів пана Крістіана Долса, який кілька разів відвідував наш край і потім вирішив підтримати наш заповідник, подарувавши йому техніку для роботи.

Крістіан є справжнім натуралістом, а фотографування і відеозйомка природи є його найбільшим хобі. І, звичайно ж, пан Долс закохався у Карпати, особливо в Карпатський біосферний заповідник, де збереглося багато осередків практично незайманої природи. Під час чергового відвідання нашого мальовничого краю, а особливо ділянок старовікових лісів, у нього з'явилася ідея створити серію відео роликів з різних ділянок пралісів, для того, щоб поділитися своїм досвідом і захопленням з іншими. Він створив власний Ю-туб канал, де ці відео будуть доступні англійською, а також і українською мовами, з авторськими коментарями і власними спостереженнями.

Як саме виникла така ідея? Пан Крістіан завжди відчував себе любителем природи та цікавився фотографуванням та зйомкою відеоматеріалів на природі. Вперше відвідав нашу територію у 2019 році, саме тоді, коли він офіційно досягнув пенсійного віку і у нього з'явився вільний час на розвиток свого хобі. Як він розповідав – живучи в Голландії, де справжньої недоторканої природи взагалі не можливо знайти, він почав замислюватися над тим як виглядає природній ліс?... Він поїздив по своїй країні, потім в інші європейські країни і відчув різницю, проте все ще хотів чогось більш «дикого». Так він натрапив на звіти по інвентаризації пралісів Європи і помітив, що найбільші площі пралісів знаходяться в Україні, в Карпатах. Саме це і спонукало його спорядити свій «будиночок на колесах» і вирушити в «невідомі краї». Вперше він приїхав в Угольсько-Широколужанський масив, де розташовані найбільші площі суцільних букових пралісів, що також формують найбільшу складову частину пан-європейського об'єкту Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО, і був просто вражений цією величною красою. Саме цей масив є одним з найцікавіших на території установи, пропонуючи відвідувачам природні цікавинки на любий смак. Науковців ця територія вабить природним різноманіттям та недоторканими середовищами проживання багатьох видів, звичайних туристів місцевість приваблює вражаючими карстовими формуваннями (скелі, печери, арки), а для деякого – це місце, де можна відновити душевний спокій, подалі від метушливого життя у «цивілізації», адже тут навіть мобільну мережу не всюди можна зловити.

Слідуючи за інформацією у звітах, наш гість вирушив в сторону м. Рахова та відвідав центральну садибу установи і ознайомився з її роботою. Після спілкування з керівництвом, п. Крістіан попросив дозволу розташувати свій трейлер на території центральної садиби, звідки він щодення робив вилазки до різних ділянок гірських масивів. Таким чином і сформувався його досить значний відео-архів, який згодом наштовхнув його на ідею створення власного каналу.

Основною метою стало – популяризація пралісів, як унікального явища, яке може кожному запропонувати власний унікальний досвід, а також пропагування ідеї того, що природа прекрасна і без втручання цивілізації, просто треба вміти це помічати і зберігати. Хоча, посеред всього іншого, він відзначив, що серед європейців є мало таких любителів природи та екстремального туризму, які б наважилися здійснити подібну подорож – без достатнього рівня комфортності умов проживання в природі, крім того нажаль, сучасні

міські жителі вже достатньо зіпсовані умовами цивілізації і не дуже переймаються природою і природністю оточуючих лісів... Отже цілком зрозуміло, що таких людей як Крістіан Долс залишилося мало, тому слід ще раз відзначити на скільки ми вдячні йому за те, що він переймається проблемою збереження природних територій наших пралісів і підтримав наш заповідник як ресурсами для роботи, а також і своїм досвідом та думками. Якби таких ентузіастів було побільше, то і робота по охороні природи була б набагато легшою і приємнішою.

Цілком очевидно, що наша місцевість та люди, які тут проживають і працюють справили позитивне враження на нашого гостя і він забрав цей позитив до себе на батьківщину і вирішив розповісти широкому загалу про красу наших місць.

Дякуємо за цікаві ідеї та просто гарні відео. Це власне, авторське бачення пралісу.

Отже насолоджуйтеся переглядом першого ролику із серії, яка наразі ще тільки на стадії створення: <https://www.youtube.com/watch?v=BXnlr-eWhnQ>

Ірина Йонаш

Начальник відділу рекреації Карпатського біосферного заповідника

